

SZÜLŐSZOBAI KÉRDÉSEK ÉRTHETŐEN 1. RÉSZ

Szülés után miért nyúlnak be kézzel
a méhüregbe, ha van ultrahang?

Rövid, érthető magyarázat kismamáknak a lepény
megszületéséről, a visszamaradt lepényrész gyanújáról
és arról, miért fontos, hogy tudd, mi történik veled.

Czinkos Éva

Szülésznő, szülésfelkészítő konzulens, masszőr

Tartalomjegyzék

Egy kérdés, amit sokan nem mernek feltenni	2
Mi történik a lepénnyel szülés után?	3
Miért nem elég mindig az ultrahang?.....	4
Mit jelent a kézi ellenőrzés vagy beavatkozás?	5
Mit kérdezhetsz ilyen helyzetben?	6
Miért fontos erről már a szülés előtt beszélni?.....	8

Egy kérdés, amit sokan nem mernek feltenni

„Miért nyúlnak be kézzel a méhüregbe, ha ultrahanggal is meg lehetne nézni, maradt-e bent lepény?”

Ez a kérdés elsőre talán zavarba ejtőnek tűnhet.

Pedig nagyon fontos.

Mert amikor egy nő nem érti, mi történik vele a szülőszobán, könnyen úgy érezheti, hogy a teste felett mások döntenek. Egy beavatkozásnak lehet szakmai oka, mégis ijesztőnek, megalázónak vagy kiszolgáltatottnak tűnhet számára, ha nem kap róla érthető magyarázatot.

A cél nem az, hogy minden szülészeti döntést neked kelljen meghoznod, hanem az, hogy értsd, mi történik, kérdezhess, és amennyire a helyzet engedi, partnerként lehess jelen a saját szülésedben.

Ez a kis anyag ebben szeretne segíteni.

Fontos!

Ez az írás általános tájékoztatás, nem helyettesíti az orvosi, szülésznői vagy védőnői tanácsadást. Minden szülészeti helyzet egyedi, ezért konkrét esetben mindig az ellátó szakemberek döntése és tájékoztatása az irányadó.

Mi történik a lepénnyel szülés után?

A baba megszületése után a szülésnek még nincs teljesen vége. Ezt követi a lepényi szak, amikor a lepény leválik a méh faláról és megszületik.

A legtöbb esetben ez természetesen, rövid időn belül megtörténik. A méh összehúzódik, a lepény leválik, majd a szülésznő vagy az orvos ellenőrzi, hogy a lepény épnek tűnik-e.

Ez azért fontos, mert ha lepényrész vagy burokdarab marad bent, az később problémát okozhat.

A visszamaradt lepény vagy lepényrész egyik fő kockázata a vérzés és a fertőzés lehet.

A szakirodalom a visszamaradt lepényt a szülés utáni vérzés egyik fontos kockázati tényezőjeként tartja számon.

A lepény megszületése után ezért általában megnézik:

- épnek látszik-e a lepény,
- hiányzik-e belőle részlet,
- mennyire vérzik az anya,
- jól húzódik-e össze a méh,
- van-e olyan jel, ami további ellenőrzést indokol.

Ez nem „formaság”.

Ez a szülés utáni biztonság része.

Miért nem elég mindig az ultrahang?

Az ultrahang nagyon hasznos eszköz a szülészetben. Sok helyzetben segíthet tájékozódni, képet adhat a méh állapotáról, és későbbi panaszok esetén is fontos vizsgálat lehet.

De közvetlenül szülés után nem mindig elég önmagában.

Ilyenkor nemcsak az a kérdés, hogy „látszik-e valami” a méhben, hanem az is, hogy mi történik közben az anya testében.

- van-e erős vérzés,
- jól összehúzódik-e a méh,
- levált-e a lepény,
- épnek tűnik-e a lepény,
- van-e gyanú arra, hogy bent maradt részlet,
- szükség van-e gyors beavatkozásra.

Egyes vizsgálatok szerint a közvetlen szülés utáni ultrahang nem minden esetben változtatja meg érdemben a betegellátást, főleg akkor, ha a klinikai jelek alapján már egyértelmű, hogy beavatkozásra van szükség. Ezért lehet olyan helyzet, amikor az ultrahang mellett vagy helyett kézi vizsgálatra, illetve kézi beavatkozásra van szükség.

Ez nem azt jelenti, hogy az ultrahang „felesleges”, hanem azt, hogy a szülőszobán a döntés nem csak egyetlen vizsgálati módszeren múlik.

A teljes képet együtt adják: **a vérzés, a méh állapota, a lepény vizsgálata, az anya általános állapota és az adott szülészeti helyzet.**

Mit jelent a kézi ellenőrzés vagy beavatkozás?

Amikor felmerül, hogy a lepény nem vált le rendesen, vagy lepényrész maradhatott bent, bizonyos helyzetekben kézi ellenőrzésre vagy a lepény kézi eltávolítására lehet szükség. Ez szakmailag komoly beavatkozás, nem „csak egy vizsgálat”.

A nemzetközi szakirodalom és beteg-tájékoztatók is hangsúlyozzák, hogy a visszamaradt lepény esetén a kézi eltávolítás megfelelő fájdalomcsillapítás vagy érzéstelenítés mellett történik. Ilyen helyzetben az orvos vagy a szülésznő beszél a nővel a teendőkről, fájdalomcsillapítást vagy érzéstelenítést ajánlhatnak, és fontos, hogy a nő jelezhesse, ha fájdalmat érez.

A beavatkozás célja nem az, hogy a nőt megalázzák vagy fölöslegesen bántsák.

A cél az lehet, hogy:

- eltávolítsák a bent maradt lepényt vagy lepényrészt,
- csökkentsék a vérzés kockázatát,
- segítsék a méh összehúzódását,
- megelőzzenek későbbi szövődményeket.

Ugyanakkor az is igaz, hogy ez a helyzet testileg és lelkileg nagyon megterhelő lehet. Különösen akkor, ha a nő nem kap előtte érthető magyarázatot, nem érzi, hogy kérdezhet, vagy úgy éli meg, hogy „csak történik vele valami”.

Ezért kulcskérdés a kommunikáció.

Nemcsak az számít, hogy szakmailag mi történik. Az is számít, hogyan mondják el, hogyan kérnek beleegyezést, és hogyan figyelnek a nő méltóságára.

Mit kérdezhetsz ilyen helyzetben?

Szülés közben és szülés után is jogod van kérdezni.

Vannak helyzetek, amikor gyors döntésre van szükség, például erős vérzésnél nem mindig van sok idő hosszú magyarázatokra. De még ilyenkor is fontos, hogy amennyire lehet, érthetően elmondják, mi történik és miért.

Ha nem sürgős a helyzet, nyugodtan kérdezhetsz.

- **Miért van szükség erre a vizsgálatra vagy beavatkozásra?**
- **Mi alapján merült fel, hogy lepényrész maradhatott bent?**
- **Erős a vérzés?**
- **Jól húzódik össze a méhem?**
- **Meg lehet nézni ultrahanggal is?**
- **Mennyire sürgős a beavatkozás?**
- **Milyen fájdalomcsillapítást vagy érzéstelenítést kapok?**
- **Mi történik, ha közben fájdalmat érzek?**
- **Ki lesz velem közben?**
- **Elmondják utána, pontosan mi történt?**

Ezek nem támadó kérdések. Ezek együttműködő kérdések.

A tájékozottság nem azt jelenti, hogy neked kell mindent eldöntened.

Azt jelenti, hogy érted, amiben részt veszel.

Fontos gondolat:

A méltóság nem luxus a szülőszobán. A méltóság része annak, hogy érthetően beszélnek veled arról, ami a testeddel történik.

Miért fontos erről már a szülés előtt beszélni?

Sok kismama azért érzi magát kiszolgáltatottnak a szülőszobán, mert olyan helyzetekkel találkozik, amelyekről korábban senki nem beszélt neki.

Nem azért, mert nem figyelt, nem azért, mert nem olvasott eleget, hanem mert sok szülésfelkészítő anyag a szülés „szép ívéről” beszél, de kevés szó esik arról, mi történhet akkor, ha valami beavatkozást igényel. Pedig a biztonságérzethez nemcsak az kell, hogy tudd, hogyan lélegezz, vagy mit vigyél a kórházba.

Az is kell, hogy legyenek mondataid ezekre a helyzetekre:

„Kérem, mondják el, mi történik!”

„Szeretném érteni, miért van erre szükség!”

„Kérek fájdalomcsillapítást!”

„Kérem, álljanak meg egy pillanatra, ha nem sürgős!”

„Szeretném, ha a kísérőm is hallaná, amit mondanak!”

A Shayana szülésfelkészítésben ezért nemcsak a szülés szakaszairól beszélünk, hanem azokról a helyzetekről is, amelyekben egy nő könnyen elveszítheti a biztonságérzetét.

Mert a cél nem az, hogy mindentől megóvd magad, hanem az, hogy tudd, kérdezhetsz, érthetsz, jelen lehetsz.

Ha szeretnél úgy készülni a szülésre, hogy az információk mellett érthető magyarázatot, figyelmet és belső kapaszkodókat is kapsz, szeretettel várlak a Shayana szülésfelkészítésen!

Shayana – Test és Lélek Harmónia

Szülésfelkészítés | Kismama masszázs | Női testi-lelki támogatás

shayana.hu

Felhasznált szakmai háttér:

A visszamaradt lepény, a szülés utáni vérzés, a lepény épségének ellenőrzése, valamint a kézi lepényeltávolítás és fájdalomcsillapítás témájához kapcsolódó szakmai anyagok és szülésznői tapasztalat.